

ΜΑΡΙΑ ΜΑΛΑΧΤΟΥ - ΠΑΜΠΑΛΛΗ

Μπορεί να μη θεωρεί ελκυστική τη δημόσια ζωή, βρίσκει όμως πάρα πολύ ενδιαφέρουσα τη διαδικασία λήψης αποφάσεων, διότι «είναι μια συνεχής προσπάθεια σωστής ισορροπίας». Μετά από 17 χρόνια στη Γενική Εισαγγελία, εκ των οποίων, 14 χρόνια στον τομέα των ποινικών διώξεων, η Μαρία Μαλαχτού-Παμπαλλή δέχτηκε την πρόκληση να αναλάβει το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων, πιστεύοντας ότι οι καταληκτικοί επτά μήνες μιας κυβερνητικής θητείας είναι σημαντικοί στην ολοκλήρωση του κυβερνητικού έργου.

«Η πολιτική με την έννοια της δημόσιας προβολής δεν νομίζω ποτέ να μου αρέσει»

> «Εμπιστεύομαι τη διαίσθησή μου που σπάνια με πρόδωσε»

ΤΗΣ ΑΝΤΙΓΟΝΗΣ ΣΟΛΟΜΩΝΙΔΟΥ ΔΡΟΥΣΙΩΤΟΥ

ΤΙ ΜΕΤΡΗΣΕ ώστε να δεχτείτε το διορισμό στη θέση της Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων; Ήταν μια δύσκολη απόφαση, αλλά εκείνο που μετρήσε ήταν το ότι μου το ζήτησε ο Πρόεδρος Παπαδόπουλος.

Ποιοι ήταν οι ενδοιασμοί σας; Όλοι μου οι ενδοιασμοί προέρχονταν από την υποχρέωση της δημόσιας ζωής διότι δεν με ευχαριστεί η προοπτική του να βρισκόμαιο στο προσκήνιο. Έχω συνηθίσει αλλιώς, η έντονη κοινωνική ζωή δεν με ενθουσιάζει.

Το ότι είστε γυναίκα... δεν με φόβιζε διότι είχα την εμπειρία από τη Γενική Εισαγγελία. Όταν μπήκα στον τομέα των ποινικών υποθέσεων αναλαμβάνοντας ευθύνη Επαρχίας, πριν 14 τόσα χρόνια, ήμουν η πρώτη γυναίκα. Βασικά δεν ήξερα τι με περίμενε, ήμουν καινούργια στη Νομική Υπηρεσία, με ενθάρρυνε ο Ράλλης Γαβριηλίδης ο οποίος είχε μεγάλη εμπειρία σε ποινικές υποθέσεις και το βρήκα μεγάλη πρόκληση. Όταν βέβαια κατάλαβα περί τίνος επρόκειτο ήταν... αργά. (γελά)

Πατή; Διότι είναι εξοντωτική και ψιμοφθόρα δουλειά. Τα 17 χρόνια στη Νομική Υπηρεσία τις σας έδωσαν; Το σπουδαιότερο που πήρα είναι καλούς φίλους.

Γιατί είχατε αποφασίσει να φύγετε το φθινόπωρο; Ένωσα ότι έκλεισε ο κύκλος. Έκανα πολλά σε όλους τους τομείς και είχε αρχίσει η επανάληψη. Εξάλλου σε όλα τα πράγματα με γοητεύει η αλλαγή. Ακόμα και τα έπιπλα στο σπίτι μου δεν μένουν για καιρό στην ίδια θέση.

Βαριέστε εύκολα; Δεν είναι ότι βαριέμαι, απλώς είμαι ανήσυχη. Θέλω να διερευνώ νέους δρόμους.

Ο προκάτοχός σας ζητούσε συχνά γνωματεύσεις από τη Γενική Εισαγγελία, είναι κάτι που εσείς δεν θα έχετε ανάγκη να κάνετε; Αντίθετα προσπαθώ συνεχώς να υπενθυμίζω στον εαυτό μου ότι τώρα κάνω μια άλλη δουλειά. Ζητώ γνωματεύσεις έστω και αν γνωρίζω την απάντησή!

Μπορεί κάποιος να επιτελέσει έργο μέσα σε επτά μήνες; Δεν έχει τις ίδιες δυνατότητες όπως σε μια πενταετία, αλλά οι καταληκτικοί επτά μήνες μιας κυβερνητικής θητείας είναι σημαντικοί στην ολοκλήρωση του κυβερνητικού έργου. Πέραν τούτου παράγεται έργο και στην καθημερινότητα του Υπουργείου μια που πρέπει συνεχώς να λαμβάνονται αποφάσεις πολιτικές για πληθώρα θεμάτων.

Ποια είναι η μεγαλύτερη πρόκληση; Είναι δύσκολο να απομώσω κάτι. Η κάθε απόφαση είναι σημαντική για το πλαίσιο μέσα στο οποίο προκρίπτει. Εκείνο που με ενδιαφέρει πρωτίτως είναι η τρέχουσα δουλειά του Υπουργείου να διεκπεραιώνεται με τρόπο αποτελεσματικό για να λειτουργεί το κράτος σωστά.

Ποιο θεωρείτε ως το μεγαλύτερο πρόβλημα που πρέπει να επιλυθεί; Είναι πολύ δύσκολο να ιεραρχηθούν προβλήματα. Για παράδειγμα υπάρχουν εκκρεμότητες στο θέμα της ναυτιλίας, στην κατασκευή μεγάλων έργων, στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες, όλα

αυτά πρέπει να τύχουν χειρισμού.

Θα αρκεστείτε στο να κλείσετε ανοικτές υποθέσεις; Όχι μόνο. Όπου βλέπω ότι πρέπει να ανοίξει ένα θέμα, αυτό θα γίνεται και θα τροχοδρομείται ο χειρισμός του μέσα στο χρόνο που παρέχεται.

Το ότι μπήκατε σε μια προεκλογική περίοδο δυσκολεύει το έργο σας; Δεν έχω εμπειρία για να ξέρω, αλλά φαντάζομαι ότι θα δημιουργεί κάποιες ιδιαίτερες συνθήκες, κακώς κατά την άποψή μου.

Για παράδειγμα κάποιες πρόσφατες προαγωγές στην ΑΤΗΚ που καταγγέλλθηκαν ότι έγιναν με βάση προεκλογικές σκοπιμότητες. Η ΑΤΗΚ δεν εμπίπτει στην αρμοδιότητα του Υπουργείου μας, μεταφέρθηκε στο Υπουργείο Οικονομικών αλλά είναι ένα καλό παράδειγμα διότι άκουσα στο ραδιόφωνο να λένε ότι η πολιτική προϊστάμενος του Υπουργείου Συγκοινωνιών θα πρέπει, αφού έχει και νομική κατάρτιση, να εξετάσει αυτό το θέμα. Μα είναι δυνατόν ο οποιοσδήποτε πολιτικός προϊστάμενος να παρέμβει σε αποφάσεις αυτής της φύσης; Υπάρχουν θεσμοθετημένες διαδικασίες που πρέπει να γίνονται από

όλους σεβαστές.

Τι καλείστε να ολοκληρώσετε μέχρι τις εκλογές; Υπάρχει σε εξέλιξη η διαδικασία για την αυτονομία του Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας. Το ζητούμενο είναι να ανατεθούν οι αρμοδιότητες που έχει σήμερα το Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας σε οργανισμό δημοσίου δικαίου, ο οποίος θα λειτουργεί πάνω σε ένα πιο αποτελεσματικό πρότυπο, με ανεξάρτητο διοικητικό συμβούλιο, με αυτονομία στη λήψη αποφάσεων για προμήθειες, επάνδρωση κ.λπ. Αυτό το ζήτημα έχει ανατεθεί στη Eurocontrol που είναι ευρωπαϊκός οργανισμός που προσφέρει στα κράτη και συμβουλευτικές υπηρεσίες και αναμένουμε τις τελικές τους εισηγήσεις. Αυτό το θέμα είναι σε εκκρεμότητα και τροχοδρομείται η προώθησή του.

Ένα άλλο πρόβλημα είναι τα τέλη των αεροδρομίων. Την ευθύνη για την επιβολή των αεροπορικών τελών την έχει ο επενδυτής που ανέλαβε να κτίσει και να διαχειριστεί τα αεροδρόμια. Βέβαια υπάρχουν πολλές δικλίδες μέσα στο συμβόλαιο που καθορίζουν τόσο τη μέγιστη αύξηση που μπο-

ρεί να επιβληθεί όσο και το χρόνο κατά τον οποίο αυτή θα επιβληθεί. Σύντομα λήγει η ευχέρεια του επενδυτή να αυξήσει τα τέλη, παρά μόνο με αναφορά στον πληθωρισμό. Επίσης το ύψος των τελών συναρτάται με το κόστος παροχής των υπηρεσιών που προσφέρει ο επενδυτής στις εταιρείες.

Πολλές αεροπορικές εταιρείες αντέδρασαν με τις αυξήσεις. Νομίζω ότι πρέπει να βλέπουμε το θέμα μέσα στη σωστή του διάσταση. Ο πρώτος που έχει συμφέρον στο να διασφαλίσει ροή πτόσεων είναι ο επενδυτής. Δε πρέπει να ξεχνούμε ότι αυτός επενδύει εκατομμύρια με σκοπό την κερδοφορία. Από την άλλη, για να είναι η επιχείρηση κερδοφόρα, πρέπει να είναι και ανταγωνιστική. Αυτά είναι βεβαίως υπόψη και των δύο πλευρών και είμαστε πάντα πρόθυμοι να βοηθήσουμε στη διατήρηση σχέσεων ομαλής συνεργασίας μεταξύ τους.

Άνοιξαν οι προσφορές για τη Μαρίνα της Λάρνακας και το δρόμο Πάφου - Πόλεως Χρυσόχους. Ναι, η ανάπτυξη της Μαρίνας και του λιμανιού της Λάρνακας προωθείται ως ένα ενιαίο έργο με τη συμφωνία

«Εκπαιδευτικά στο να βλέπω τις κακοτοπιές»

Είστε άνθρωπος συγκεντρικός; Μέχρι τώρα ήμουν πάρα πολύ συγκεντρική. Ένωσα πάντα ότι αυτό απαιτούσε η φύση της δουλειάς. Στο Δικαστήριο, εκείνος που στέκεται απέναντι στην έδρα, πρέπει να γνωρίζει ο ίδιος και την παρामीκη λεπτομέρεια της υπόθεσής του. Εδώ τα πράγματα είναι διαφορετικά. Ο Υπουργός έχει την ευθύνη της πολιτικής απόφασης όμως το υπόβαθρο και τα δεδομένα τίθενται ενώπιόν του από τους ειδικούς που έχει το Υπουργείο στον κάθε τομέα. Εδώ απαιτείται συλλογικότητα.

Εμπιστεύεστε εύκολα τους ανθρώπους; Πάντα ξεκινώ με καλή διάθεση αλλά εμπιστεύομαι και τη διαίσθησή μου που σπάνια με έχει προδώσει. Εξάλλου, αναγκαστικά λόγω της φύσης της δουλειάς μου, εκπαιδευτικά στο να βλέπω τις κακοτοπιές.

Έχει υπερτονιστεί το ότι διορίστηκαν δυο γυναίκες Υπουργοί. Θα ήταν για μένα επίτευγμα αν ο διορισμός εθεωρείτο τόσος φυσικός ώστε να μη σχολιαζόταν.

Στο Υπουργικό Συμβούλιο πώς νιώθετε; Πάντα δούλευα σε ανδροκρατούμενους χώρους, ο πιο στενός μου συνεργάτης για πάρα πολλά χρόνια ήταν η Αστυνομία. Είναι εντυπωσιακό ότι τόσα χρόνια στα Κακουργιοδικεία δεν είχα ποτέ αντίδοκο γυναίκα δικηγόρο.

Ο Πρόεδρος είναι απαιτητικός; Ναι, και πιστεύω σωστά απαιτεί άψογη προετοιμασία. Ένας Υπουργός που παρουσιάζει μια πρόταση πρέπει να είναι σε θέση να την υποστηρίξει και να τη στοιχειοθετήσει. Αυτό θέλει διάβασμα, ενημέρωση, να σκεφτείς τις πιθανές διευκρινίσεις που μπορεί να σου ζητηθούν και να είσαι σε θέση να τις δώσεις. Ο δικηγόρος του Δικαστηρίου είναι ευτυχώς εξοικειωμένος σε κάτι τέτοιο.

Ποια ήταν η σχέση σας με τον Τάσο Παπαδόπουλο; Καμιά ιδιαίτερη. Είχα κάποια συνεργασία μαζί του ως δικηγόρος την εσοχή που ασκούσε κι εκείνος το επάγγελμα. Βεβαίως ως δικηγόρος της Δημοκρατίας είχα σχέση με το κράτος και την κυβέρνηση σε πολλά επίπεδα.

γνώμη όλων των εμπλεκόμενων. Έχουν ανοίξει οι προσφορές και αξιολογούνται με στόχο, μέχρι το τέλος του χρόνου, να επιλεγεί ο προτιμητέος προσφοροδότης με τον οποίο θα προχωρήσει η διαπραγμάτευση. Το ίδιο και για τον δρόμο Πάφου - Πόλεως.

Η οδική ασφάλεια... είναι ένας τομέας που είμαι ευαισθητοποιημένη και συζητούμε, στο πλαίσιο του Συμβουλίου Οδικής Ασφάλειας, την πιθανότητα να επικεντρωθούμε τώρα σε κάποια μέτρα (best practices) που υιοθετήθηκαν αποτελεσματικά σε άλλες χώρες.

Ως μητέρα έχετε πολύ καλά πόσο δύσκολο είναι να πείσεις ένα νέο να μην τρέξει, ή αν θα οδηγήσει να μην πει. Ορισμένα πράγματα οφείλονται στην ηλικία, όμως δεν μπορούμε παρά να δούμε και κάποια άλλα φαινόμενα. Γιατί για παράδειγμα τα παιδιά μας όταν είναι στο εξωτερικό συμπεριφέρονται με οδική συνείδηση; Γιατί ο ίδιος οδηγός μέσα στις βρετανικές βάσεις προσέχει περισσότερο από ό, τι στην υπόλοιπη Κύπρο; Είναι και θέμα νοοτροπίας.

Στη δική μου γενιά η εισβολή στέρνησε τη φαντασία

Γεννηθήκατε Λεμεσό; Ναι, αλλά από το 1971 που διορίστηκε ο πατέρας μου μέλος του Ανωτάτου Δικαστηρίου μετακομίσαμε στη Λευκωσία. Μετά τις σπουδές επέλεξα να ζήσω στη Λεμεσό, διότι μου ταιριάζει περισσότερο η νοοτροπία, ο τρόπος ζωής.

Πρόερχεστε από οικογένεια νομικών, γι' αυτό η επιλογή της νομικής; Τελείωσα το σχολείο πέντε χρόνια μετά την εισβολή που ακόμα υπήρχε μεγάλο αίσθημα ανασφάλειας για το τι μας περίμενε το μέλλον και οι «σωστές» αποφάσεις για επαγγελματική σταδιοδρομία συναρτούνταν με τα λεγόμενα σίγουρα επαγγέλματα. Μου άρεσε πολύ η δημοσιογραφία αλλά τότε μια τέτοια επιλογή σήμαινε περιπέτειες. Στη δική μου τη γενιά η εισβολή στέρνησε τη φαντασία. Υπήρχε ανάγκη για προσγειωμένη συμπεριφορά. Δεκατριών χρονών είδα φίλους των γονιών μου που ήταν άνθρωποι με μεγάλη οικονομική άνεση να βρίσκονται, από τη μια μέρα στην άλλη, πρόσφυγες στη χώρα τους και να έχουν πρόβλημα επιβίωσης. Ήταν καταληκτική εμπειρία. Σε εξαναγκάζει να παίρνεις «λογικές» αποφάσεις σε μια ηλικία που θα έπρεπε να κάνεις όνειρα.

Μετανιώσατε για τις σπουδές νομικής; Όχι ακριβώς, αλλά πολύ συχνά σκέφτομαι ότι αν ήμουν ξανά 18 χρονών, θα έπαιρνα άλλες αποφάσεις.

Τι θα κάνατε; Θα έπαιρνα πιο τολμηρές αποφάσεις, ακόμα και στο πεδίο της νομικής.

Είναι αργά; Ίσως όχι. Σκέφτομαι κάποτε ότι αν κέρδιζα εκατομμύρια στο Τζόκερ θα πήγαινα ξανά στο London University για να κάνω βλακανικές σπουδές. Βρίσκω πάρα πολύ ενδιαφέρουσα την ιστορία των Βαλκανίων και των λαών τους.

Η Μαρία Μαλαχτού πρώτη αριστερά.

Μια από τις πιο συγκλονιστικές στιγμές της ζωής μου ήταν όταν είδα στην τηλεόραση τους Σέρβους να ξενοχτούν με τα παιδιά τους πάνω στις γέφυρες για να μην τις βομβαρδίσουν. Θα ήθελα να μάθω γιατί αυτός ο λαός είχε τόση δύναμη.

Είναι κάτι που θα θέλατε να έχει και ο κυπριακός λαός; Μπορεί να το έχει. Αν δει κανείς τη συμπεριφορά του στον αγώνα της ΕΟΚΑ βλέπει ότι στις κατάλληλες συνθήκες ξέρει να αντιστέκεται, αν δεν κανείς πώς επιβίωσε μετά την καταστροφή του '74, αν πάροουμε και τη στάση του το 2004 στο δημοψήφισμα πάλι βλέπουμε πόσο γενναίος μπορεί να είναι. Ίσως να πρέπει να έλθει η κρίση για να εκδηλωθεί η λεβεντιά του.

αι αμφιβολίες.

Το ότι τόσο εσείς όσο και ο σύζυγός σας βλέπατε την αρνητική όψη της κοινωνίας σας έκανε να είστε πιο αυστηροί γονείς; Σίγουρα σε κάνει να είσαι πιο ανήσυχος αλλά επειδή στα εφηβικά μου χρόνια ένωθα πάρα πολύ έντονα την καταπίεση της συντηρητικής κοινωνίας ήθελα οικόρως μου να νιώθουν ελεύθερες και προτιμούσα την προστασία που χρειαζόντουσαν να τη δώσω με σωστές αρχές παρά με αστυνόμευση. Τα πιο σκληρά χρόνια από επαγγελματικής πλευράς τα πέρασα όταν ήταν μικρές, αλλά έτσι μάθαμε να αξιολογούμε το χρόνο μας ποιοτικά.

Υπήρχαν εποχές που εργαζόσασταν και οι δυο σε άλλες

